

ZAHRANIČNÍ STÁŽ VE ŠVÝCARSKÉM LUZERNU (CLINICAL VISIT)

Již před pár lety jsem se od kolegů z pražských pracovišť dozvěděl o možnosti vzdělávacích programů nabízených tzv. European Urological Scholarship programme (EUSP). Po domluvě s přednostou urologické kliniky ve FN Plzeň profesorem Milanem Horou jsem zkusil požádat o jeden z nabízených programů. Na stránce www.uroweb.org (dále pod odkazem scholarship programmes) jsou detailně popsány všechny nabízené programy. Požadované podmínky jsou poměrně přijatelné (práce na Pubmed jako hlavní autor, motivační dopis, doporučení od přednosty či primáře, souhlas hostitelské instituce a ostatní méně důležité, blíže viz www.uroweb.org). Aplikace on-line je dobře srozumitelná.

Rozhodl jsem požádat o tzv. „clinical visit“, která umožňuje vycestovat na dobu 6 týdnů až

krytí výloh za ubytování, cestu, stravu a pojištění), ale pouze v případě, že pojedu na dobu 3 měsíců. Prodloužení doby stáže ze strany EUSP mělo pravděpodobně příčiny v nevyužití kapacit nabízených vzdělávacích programů. Po vyřízení všech formalit jsem tedy v termínu od února do dubna 2013 absolvoval klinickou stáž ve švýcarském Lucernu.

Hostitelská instituce

Hostitelskou institucí byla největší neuniverzitní nemocnice ve Švýcarsku (Luzerner Kantonsspital, LUKS) nacházející se v srdci Švýcarska v kantonu Luzern. Urologická klinika pod vedením profesora Hansjörga Danusera a docenta Agostina Mattei (hlavní chirurg



Společné foto na střeše hlavní budovy největší neuniverzitní nemocnice ve Švýcarsku (Luzerner Kantonsspital). Urologové pracující ve Švýcarsku, původem však z Německa (tři vlevo), z Čech (autor článku) a z Itálie (zcela vpravo)



Středověké centrum Lucernu s nábřežími řeky Reuss a dřevěným Kaplovým mostem (Kapellbrücke) ze 14. století

3 měsíce. Původně jsem žádal o pobyt v délce 6 týdnů. Během 3 měsíců jsem dostal z EUSP kladnou odpověď, resp. mi bylo řečeno, že dostanu finanční podporu do výše 3600 € (na po-

pro laparoskopickou a roboticky asistovanou operativu) nabízí široké spektrum operativy od náročných otevřených, laparoskopických až po roboticky asistované výkony.

Většinu času jsem trávil po boku docenta Agostina Mattei (pracoval 8 let pod profesorem Ursem Studerem v Bernu) především na operačním sále, ale i při diskusích o různých klinických případech. Měl jsem mimo jiné i štěstí, že jsem byl pozván na obhajobu jeho habilitační práce (téma Role lymfadenektomie u karcinomu prostaty), která se konala v Ženevě.

Ubytování

Ubytování jsem si zajistil v areálu nemocnice LUKS. Stačilo pouze v dostatečném předstihu odeslat vyplněný formulář na vedení kolejí. Měsíc před odjezdem jsem dostal e-mailem všechny potřebné instrukce. Jednalo se o klasickou kolej pro mladé lékaře, stážisty a ošetrovatelský personál.

Klinické a výukové možnosti

Běžný klinický den začínal ranní vizitou (7.00 do 7.45 hodin), kterou zajišťovali pouze rezidenti (tzv. Assistentarzt). Mimochodem, švýcarské lékařské fakulty produkují málo absolventů, proto jsou tyto pozice z většiny obsazené mladými německými lékaři. Velká vizita se konala každé úterý ráno, ve čtvrtek procházel vizitu s rezidenty i atestovaný lékař (tzv. Oberarzt). Ranní hlášení probíhalo od 7.45 do 8.00 až 8.15 hodin, operační program začínal v 8.00 hodin. Většinu času jsem trávil na operačním sále, hlavně u laparoskopických a robotických výkonů. Ambulantní péče na klinice (tzv. Sprechstunde) byla zajištěna jen pro objednané pacienty, a to po 15–30 minutách. Všechny akutní případy byly ošetřeny na společném akutním příjmu (tzv. Notfall), který zajišťoval chirurg. V případě zjištění urologické diagnózy byl urolog přivolán. Rentgenová vizita se konala od 14.30 hodin. Běžný pracovní den končil obvykle v 17.30 hodin. Každou středu se konal tzv. multidisciplinární meeting (MDM) od 17 hodin, kde se s patologem, onkologem a radiologem probíraly komplikované případy.

Během svého pobytu jsem byl pravidelně dotazován na názor stran diagnostiky, indikace zobrazovacích metod, diferenciální diagnostiky a léčebného rozhodnutí.

Vědecké možnosti

Během stáže se zrodilo vědecké téma týkající se minimálně invazivní léčby renálních tumorů lokalizovaných v renálním hilu. Jedná se o téma celkem atraktivní zvláště proto, že v urologické literatuře není zatím příliš popsáno. Cílem práce bylo retrospektivně zhodnotit CT či MRI snímky souboru pacientů, kteří podstoupili minimálně invazivní parciální nefrektomii a identifikovat u nich hilové tumory (podle definice R.E.N.A.L. nephrometry score tumory označené příponou h). Během stáže jsem získal i aktuální videomateriál vhodný pro přednáškovou činnost. Mimochodem, v Lucernu nahrávají každou laparoskopickou či robotickou operaci na CD, a to ukládají do archivu, takže by nebyl problém tyto výkony zpětně dohledat. Nakonec se podařilo vytvořit komentované video, které bylo přihlášeno a přijato na výroční konferenci švýcarské urologické společnosti.

Slovo na závěr

Na závěr musím konstatovat, že jakákoliv zahraniční stáž bude pro vás jen přínosem. Z medicínského hlediska získáte nové poznatky, navíc se stanete na chvíli součástí jiného zdravotního systému, máte možnost srovnat práci lékaře v Čechách a v zahraničí. Po celou dobu stáže jsem neměl žádnou negativní zkušenost. Během stáže nemá nikdo povinnost se o stážisty starat a ani za to není placen, přesto jsem se setkal jen příjemným a vstřícným přístupem všech lékařů, zdravotních sester i nezdravotnického personálu.

Z finančního hlediska je třeba dopředu počítat s tím, že vás stáž bude něco stát. Ve finálním součtu mně osobně finance od EUSP pokryly většinu velkých nákladů. Odměnou a hlavním přínosem jsou pro vás odborné poznatky, které využijete v budoucím profesním životě, navázání nových kontaktů a z lidského hlediska máte možnost být ovlivněni řadou nových pozitivních vlivů.

Uvažujete-li o absolvování zahraniční stáže, mohu vám vřele doporučit EUSP programy. V případě dalších informací se na mě můžete kdykoliv obrátit.

as. MUDr. Viktor Eret, Ph.D.
Urologická klinika LF UK a FN, Plzeň
e-mail: eretv@fnplzen.cz